

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลต่าง ๆ

1. ชื่อวิชาหรือกิจกรรม : การเงินเบื้องต้น

2. ชื่อครู/หน่วยงาน : นายรัตนชัย ไชยบุตร

ชื่อโรงเรียนที่สอนหรือฝึกสอน : โรงเรียนวัดดาวโด่ง(เอิบวิทย์วิทยาคม)

ภาคการศึกษาและปีการศึกษาที่ใช้สอน/ทำกิจกรรม : ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 4

รูปแบบการนำไปใช้ :

☐ รายวิชาเฉพาะ _____

☒ สอดแทรกในรายวิชา _____ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (เศรษฐศาสตร์)

☐ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ชุมนุม / ชมรม / ค่าย / ชั่วโมงแนะแนว) ได้แก่ _____

3. วัตถุประสงค์การเรียนรู้ :

- อธิบายบทบาทหน้าที่เบื้องต้นของเงินได้อย่างถูกต้อง (K)
- บอกวิธีการสังเกตธนบัตรตามแนวทางของธนาคารแห่งประเทศไทยได้อย่างถูกต้อง (K)
- ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มด้วยบทบาทสมมุติ (Role Play) ตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้อย่างเหมาะสม (S)
- เห็นคุณค่าของเงินที่นำมาใช้จ่ายในการดำรงชีวิตประจำวันจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ (A)

4. สมรรถนะทางการเงิน (Financial competency) :

- สมรรถนะที่ 4 การออมและการลงทุน (Saving and Investing) สามารถเริ่มต้นออมเงินด้วยการฝากเงินในบัญชีเงินฝากเพื่อให้ได้ดอกเบี้ย รู้วิธีการออมอย่างมีเป้าหมาย

5. ตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางฯ (ถ้ามี) :

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส 3.2 ป.4/2 อธิบายหน้าที่เบื้องต้นของเงินเพื่อการนำไปใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน	-

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้หรือขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม :

ชั่วโมงที่ 1

- ขั้นนำ

- นักเรียนชมคลิปวิดีโอสั้นเกี่ยวกับเงินตราในระบบเศรษฐกิจ จากนั้นครูสนทนากับนักเรียนว่าจากคลิปวิดีโอสั้นดังกล่าวเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ให้นักเรียนในห้องช่วยกันตอบ และใช้คำถามปิดท้ายเพื่อนำเข้าสู่การเรียนรู้ว่า วันนี้ นักเรียนได้รับเงินมาเท่าไร นักเรียนจะสำรวจเงินและตอบคำถามดังกล่าว

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

- ครูตั้งคำถามที่ท้าทายต่อการเรียนรู้กับนักเรียนว่า เงินมีกี่ประเภท เงินมีบทบาทหน้าที่เบื้องต้นอย่างไรบ้าง และเราจะมีวิธีการสังเกตเงิน (ธนบัตร) ตามหลักการที่ถูกต้องได้อย่างไรบ้าง

● ขั้นสอน

- ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเพื่อปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม โดยในห้องเรียนนี้ มีนักเรียน 13 คน จึงแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละประมาณ 4 คน และมีอยู่หนึ่งกลุ่มที่มี สมาชิก 5 คน (แบ่งโดยการละความสามารถ) จากนั้นนักเรียนจะเข้านั่งรวมเป็นกลุ่ม
- ครูแจกชุดกิจกรรมที่ประกอบด้วย ใบงานและเกมการสังเกตธนบัตร ให้แก่นักเรียนแต่ละกลุ่ม จากนั้นชี้แจงการปฏิบัติกิจกรรมที่ละกิจกรรม
- นักเรียนจะช่วยกันระดมความคิดจากการปฏิบัติใบงานที่ 1 เรื่อง บทบาทหน้าที่เบื้องต้นของเงินในชีวิตประจำวัน (ใช้เวลาประมาณ 15 นาที) เมื่อครบตามกำหนดเวลา ครูให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มพูดนำเสนอเพื่ออธิบายความคิด เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของเงินในชีวิตประจำวัน ให้เพื่อนในกลุ่มอื่นได้รับทราบและร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จนครบ 3 กลุ่ม แล้วสรุปประเด็นจากใบงานร่วมกันในภาพรวม ครูจะคอยกำกับดูแลการเรียนรู้ตลอดเวลา
- นักเรียนศึกษาเกมภาพธนบัตรจริงหรือปลอมสังเกตอย่างไร โดยสมาชิกในกลุ่มจะช่วยกันแยกแยะและพิจารณาว่า ภาพใดเป็นธนบัตรจริง ภาพใดเป็นธนบัตร และใช้หลักการพิจารณาจากเรื่องใด (กระบวนการนี้นักเรียนจะได้ร่วมคิด ค้นคว้าและแยกแยะเพื่อหาหลักการที่ถูกต้องได้จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อสิ่งพิมพ์จากธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อใช้ประกอบกิจกรรมเกมแยกธนบัตร) ใช้เวลาประมาณ 15 นาที โดยมีสัญญาณเวลาเป็นตัวกำหนด
- เมื่อหมดเวลา ครูและนักเรียนจะร่วมกันเล่นเกมภาพธนบัตร พร้อมระบุว่าใช้หลักการสังเกตธนบัตรอย่างไร ซึ่งจะสะท้อนบทเรียนการสังเกตได้ว่า 1. สัมผัสเนื้อกระดาษธนบัตร 2. ยกส่องกับแสงสว่าง 3. พลิกเอียงตามมุมมอง
- จากนั้นครูจึงชวนให้นักเรียนนำธนบัตรที่มีอยู่ขึ้นมาพิจารณาจากหลักการที่ได้สรุปร่วมกัน โดยมีคลิปวิดีโอประกอบการเรียนรู้ และการปฏิบัติการจริงด้านการสังเกตธนบัตรของนักเรียนทุกคนในแต่ละกลุ่ม พร้อมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ชักถาม และตอบคำถามร่วมกัน ทั้งสามารถนำความรู้นี้ไปพูดคุยกับผู้ปกครองเพื่อใช้ในชีวิตประจำวันได้

● ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนเกี่ยวกับ บทบาทหน้าที่ของเงินเบื้องต้นและวิธีการสังเกตธนบัตรตามหลักการของธนาคารแห่งประเทศไทย พร้อมให้นำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน
- สมาชิกแต่ละกลุ่มรวบรวมผลและส่งใบงานตามกิจกรรมที่ครูกำหนดให้ เพื่อนำไปตรวจสอบวัดผลประเมินผล

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

ชั่วโมงที่ 2

• ขั้นนำ

1. ครูทบทวนบทเรียนจากชั่วโมงที่นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันมา
2. ครูตั้งคำถามว่า ถ้านักเรียนมีเงินที่ได้จากบ้าน นักเรียนจะอย่างไร เพื่อใช้เงินอย่างรู้คุณค่าและมีความชาญฉลาดทางการเงิน ตลอดจนมีเงินเก็บสะสมไว้
3. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามดังกล่าว เพื่อเสนอแนวทางตามความคิดของตนเอง โดยมีครูและเพื่อนในชั้นเรียนร่วมกันรับฟัง โดยครูช่วยสรุปแนวคิดของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

• ขั้นสอน

4. นักเรียนเข้าร่วมตามที่เคยแบ่งไว้ จำนวน 3 กลุ่ม เพื่อเตรียมปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน
5. ครูมอบใบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อการบริหารจัดการเงินโดยมีการกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ ที่สื่อให้เห็นถึง การซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ โดยนักเรียนแต่ละกลุ่ม จะถูกกำหนดให้มีเงินอยู่ 2,000 บาท ให้นักเรียนวางแผนการใช้จ่ายเงิน เพื่อนำไปซื้อสินค้าและบริการ ตลอดจนแสดงออกถึงแนวทางในการใช้จ่ายอย่างรู้คุณค่า เพื่อมีเงินเก็บออกไว้ใช้ในอนาคต ภายใต้สถานการณ์นี้ ครูจะมีอุปกรณ์ประกอบการแสดงกำหนดให้ โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมคิดและวางแผน ร่วมกัน เพื่อออกแบบการแสดงตามสถานการณ์ ใช้เวลากลุ่มละ 15 นาที ทั้งนี้ครูผู้สอนจะคอยอำนวยความสะดวก และให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในแต่ละกลุ่ม
6. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอสถานการณ์ตามสถานการณ์ในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการแสดงบทบาทสมมติ ที่สื่อถึงแนวทางการคิดด้านการใช้จ่าย การรู้จักบทบาทของเงิน การสังเกตธนบัตรก่อน-หลัง การใช้จ่าย และจำลองการซื้อขายในระบบตลาดตามบริบทของนักเรียนแต่ละกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มใช้เวลาแสดงประมาณกลุ่มละ 10 นาทีโดยมีการใช้บทเพลง หรือท่าทางอื่น ๆ ประกอบการนำเสนอ ระหว่างการนำเสนอครูและเพื่อน ๆ จะรับฟังและชมอย่างตั้งใจและร่วมกันสะท้อนความคิด ที่ได้จากการแสดงของแต่ละกลุ่ม จากนั้นนำไปเขียนสรุปเพื่อสะท้อนการเรียนรู้ในครั้งนี้ตามแบบฟอร์มที่ครูแจกให้

• ขั้นสรุป

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนเกี่ยวกับ การบริหารการใช้จ่ายเงินตามสถานการณ์ความคิดของนักเรียนแต่ละกลุ่ม โดยมีการสอดแทรกเรื่องความรู้และการวางแผนการใช้จ่ายเงิน (บัญชีรับจ่ายอย่างง่าย) เพื่อนำไปขยายผลและปรับใช้จริงในครอบครัวของนักเรียน
8. สมาชิกแต่ละกลุ่มรวบรวมผลและส่งงานตามกิจกรรมที่ครูกำหนดให้ เพื่อนำไปตรวจสอบวัดผลประเมินผล
9. ครูแจ้งนักเรียนว่า ให้สามารถแจ้งการขยายผลการนำไปความรู้จากบทเรียนไปสู่ครอบครัว โดยอาจเป็นภาพ คลิปวิดีโอ หรือ แนวคิดที่นักเรียนปฏิบัติร่วมกับผู้ปกครองหรือบุคคลในครอบครัว โดยแชร์และแบ่งปันผ่านระบบ Line ของชั้นเรียน และครูจะคอยติดตามแล้วให้การเสริมแรง เพื่อให้เกิดผลดีต่อสุขนิสัยที่ดีทางการเงิน

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

การประเมินและการวัดผลการเรียนรู้ :

ประเมินผลจากการตรวจสอบและสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียนแต่ละกลุ่ม การนำเสนอ การแสดงบทบาทสมมติ และ ผลการขยายผลของนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้เกณฑ์ให้คะแนนตามระดับคุณภาพ และใช้แบบประเมินผลงานของนักเรียน

ส่วนที่ 2 : สื่อประกอบต่าง ๆ เช่น แผนการสอน แผนการดำเนินกิจกรรม ใบงาน

- ใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง บทบาทหน้าที่เบื้องต้นของเงินในชีวิตประจำวัน
- ใบกิจกรรมการเรียนรู้ ตามสถานการณ์เพื่อการคิดและแสดงบทบาทสมมติของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
- เกมการสังเกตธนบัตร เพื่อแยกแยะและระบุแนวทางการสังเกตธนบัตร
- คลิปวีดีโอประกอบกิจกรรมการเรียนรู้และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ประกอบการศึกษาค้นคว้าและสื่อสิ่งพิมพ์จากธนาคารแห่งประเทศไทย
- ธนบัตรของนักเรียน เพื่อใช้ในการศึกษาเรียนรู้ในบทบาท

